

Sygn. akt II CNP 133/07

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 28 września 2007 r.,
skargi D. J., H. P. i S. P.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 4 lutego 2005 r., wydanego w sprawie ze sprzeciwu Banku Polska Kasa
Opieki - Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie
od listy wierzytelności ustalonej postanowieniem sędziego komisarza
z dnia 15 lipca 2004r.
w postępowaniu upadłościowym przedsiębiorców P.C.
i J. D. - Przedsiębiorstwo "G.",
przy uczestnictwie wierzycieli: [...]

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Wierzyciele [...] wnieśli dnia 3 marca 2007 r. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z

dnia 4 lutego 2005 r. wydanego w następstwie rozpoznania zażaleń wierzycieli na postanowienie Sądu Rejonowego oddalającego sprzeciw Banku Polska Kasa Opieki S.A. w Warszawie od listy wierzytelności ustalonej w postępowaniu upadłościowym przedsiębiorców P. C. i J. D. – Przedsiębiorstwo „G.” oraz wnioszek wierzycieli [...] o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sad Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 4 lutego 2005 r. została wniesiona 3 marca 2007 r. Zaskarżone postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym stało się prawomocne z chwilą jego wydania. Skargę wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch lat od dnia uprawomocnienia się (art. 424⁶ § 1 k.p.c.). Przedmiotowa skarga została więc wniesiona po terminie i dlatego podlegała odrzuceniu z mocy art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Jest i inna uzasadniona przyczyna odrzucenia skargi wierzycieli. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje – przy spełnieniu przesłanek określonych w art. 424¹ k.p.c. - od prawomocnego orzeczenia sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie.

Należy zatem rozważyć, czy postanowienie sądu drugiej instancji orzekającego na skutek zażalenia o ostatecznym kształcie listy wierzytelności jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie na gruncie postępowania upadłościowego.

W judykaturze i doktrynie pojęcie to jest definiowane rozbieżnie, przy zastosowaniu różnych kryteriów. Za postanowienia kończące postępowania w sprawie uważa się takie postanowienia; które zamykają drogę do wydania wyroku, w wyniku których zostaje wykluczona możliwość przedsiębrania w danej sprawie dalszych czynności; które kończą całość postępowania, a nie tylko jego fragment. Słowu „sprawa” nadaje się znaczenie materialnoprawne jako „całość sporu” (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 24 listopada 1998 r. III CZP 44/98 OSNC 1999/5/87 oraz z dnia 31 maja 2000 r. III ZP 1/00 OSNC 2001/1/1 a także postanowienie SN z dnia 19 stycznia 2007 r. III CPN 63/06 nie publ.).

Postępowanie wszczęte na skutek zgłoszenia wierzytelności kończące się ustaleniem listy wierzytelności nie stanowi rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Postępowanie to przebiega w formie uproszczonej, istnienie wierzytelności w praktyce najczęściej wykazywane jest za pomocą dokumentów, zwłaszcza tytułu wykonawczego, który korzysta z powagi rzeczy osądzonej i ma moc wiążącą (art. 366 k.p.c.). Postanowienia sędziego - komisarza i sądu w przedmiocie listy wierzytelności nie kończą postępowania upadłościowego jako całości. Nie przesądzają o zasadności wierzytelności, gdyż jej uznanie lub odmowa uznania skutkuje tylko w ramach postępowania upadłościowego i nie wyłącza stosownego powództwa po jego ukończeniu. Orzeczenia te mają charakter incydentalny, wypadkowy, nie kończą postępowania upadłościowego, stanowiącego sprawę upadłościową jako pewną całość poddaną pod kognicję sądu i sędziego - komisarza, a zmierzającą do osiągnięcia celu w postaci zaspokojenia wierzycieli. Do postanowień kończących postępowanie upadłościowe zalicza się: postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania (art. 361 Pr.Up.N.), zakończenia postępowania (art. 368 Pr.Up.N.).

Postępowanie w przedmiocie ustalenie listy wierzytelności nie jest traktowane jako odrębna „sprawa” na gruncie ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze. Przepis art. 18 i 19 Pr.Up.N. posługuje się pojęciem „sprawy o ogłoszenie upadłości”, podobnie jak art. 27, 29, 30, 32 Pr.Up.N. Pewną całość stanowi także tzw. właściwe postępowanie upadłościowe. O sprawie upadłościowej jako o całym postępowaniu upadłościowym traktują przepisy określające jurysdykcję krajową (art. 383 Pr.Up.N.) a także przepisy wprowadzające normy kolizyjne (art. 536 i 537 Pr.Up.N.).

Zgłoszenie wierzytelności nie wszczyna postępowania w sprawie w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2006 r., V CSK 74/05, nie publ.). Sąd zawiesza postępowanie z urzędu, nie w momencie zgłoszenia wierzytelności, ale po tym jak ogłoszono upadłość strony (art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c.).

Ustalenie listy wierzytelności stanowi instytucję prawa upadłościowego i poza nielicznymi wyjątkami (zgłoszenie wierzytelności przerywa bieg przedawnienia roszczeń, po zakończeniu lub umorzeniu postępowania wyciąg

z zatwierdzonej przez sędziego komisarza listy wierzytelności stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko upadłemu) ma znaczenie wyłącznie dla tego postępowania.

Zgłoszenie wierzytelności i postępowanie w przedmiocie ustalenia listy wierzytelności nie jest traktowane jako oddzielna sprawa również przez art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398, ze zm. Tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 lipca 2007 r. III CZP 71/07 nie publ.).

Z tych wszystkich względów należy uznać, że postanowienie sądu drugiej instancji uwzględniające zażalenie wierzyciela i dokonujące zmiany na liście wierzytelności, a tym bardziej postanowienie oddalające zażalenie wierzycieli co do kosztów postępowania, nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 424¹ k.p.c.

Wobec tego i z tej przyczyny należało na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. odrzucić skargę jako niedopuszczalną .